

[Hem](#) > ... > [Dina Rättigheter](#) > [Grundläggande Rättigheter](#) > [Företag Och Mänskliga Rättigheter](#) > Portugal

Innehåll inlagt av
Portugal

Företag och mänskliga rättigheter

Portugal



1. Jag har utsatts för företagsrelaterade kränkningar av mina mänskliga rättigheter. Vilket rättsligt skydd har jag i ert land? Inbegriper detta skydd skadestånd?

Företagsrelaterade kränkningar av de mänskliga rättigheterna prövas av domstolarna, dvs. de som har behörighet i civil-, straff-, förvaltnings- och arbetsrättsliga frågor, med hänsyn till typen av kränkning. Skyddet kan ta formen av en talan eller ett klagomål till de brottsutredande myndigheterna eller allmänna åklagarmyndigheten (*Ministério Público*). I en sådan talan kan svaranden anmodas att tillhandahålla något, göra något, avstå från en handling som strider mot lagen eller tolerera en viss handling, samt att gottgöra skador eller moralisk skada till följd av sitt agerande. I den portugisiska strafflagen (*Código Penal*) föreskrivs juridiska personers ansvar vid vissa brott och under vissa omständigheter.

Civil-, straff-, förvaltnings- och arbetsprocesslagstiftningen reglerar förfarandena för att erhålla ersättning.

2. Har ni särskilda regler för grova kränkningar av de mänskliga rättigheterna? Gäller dessa regler vid miljöbrott och grov arbetsexploatering?

Det finns inga särskilda nationella regler för grova kränkningar av de mänskliga rättigheterna. Om en sådan kränkning utgör ett brott eller en förseelse ska dock bedömningen av hur grov kränkningen är beaktas vid fastställandet av den tillämpliga påföljden och dess varaktighet eller belopp. Detta gäller också miljöbrott och grov arbetsexploatering.

3. Jag har utsatts för en människorättskränkning av ett transnationellt europeiskt företag utanför EU. Har jag möjlighet till rättslig prövning i ert land om jag inte är EU-medborgare och inte bor i EU? När kan jag hävda att mina rättigheter har kränkts? Var kan jag få mer information?

Enligt civilrätten ska bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1215/2012 av den 12 december 2012 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (den omarbetade Bryssel I-förordningen) och i Luganokonventionen tillämpas.

Enligt förordning (EU) nr 1215/2012 ska talan mot den som har hemvist i en medlemsstat väckas vid domstol i den medlemsstaten, oberoende av i vilken stat han eller hon har medborgarskap, och ett bolag (eller annan juridisk person) ska anses ha hemvist på den ort där det stadgeenliga sätet, huvudkontoret eller den huvudsakliga verksamheten är belägen. Det finns dock särskilda behörighetsbestämmelser i vissa ärenden, särskilt om talan avser skadestånd utanför avtalsförhållanden, för vilka domstolen på den ort där skadan inträffade eller kan inträffa är behörig. I konventionen om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (Luganokonventionen) finns identiska regler.

Om ett företag inte har hemvist i EU eller i en stat som är part i Luganokonventionen kan de portugisiska domstolarnas internationella behörighet härledas från portugisisk civilprocessrätt. Detta är fallet när den åberopade rättigheten bara kan hävdas genom en talan vid en portugisisk domstol (t.ex. på grund av att kombinationen av olika länders internationella behörighetsregler leder till att det inte finns någon domstol som har behörighet att avgöra tvisten) eller när det är mycket svårt för den klagande att väcka talan utomlands och det finns en viktig personlig eller verklig koppling mellan tvisteföremålet och det portugisiska rättssystemet.

Enligt straffrätten gäller de behörighetsregler som följer av strafflagen. Om inte annat anges i ett internationellt fördrag eller en internationell konvention är den allmänna principen att den portugisiska straffrätten är tillämplig på handlingar som begås på portugisiskt territorium, oavsett gärningspersonens nationalitet, eller ombord på portugisiska fartyg eller flygplan. Om inte annat anges i ett internationellt fördrag eller en internationell konvention kan dock portugisisk straffrätt, under vissa omständigheter eller vid vissa brott, vara tillämplig på handlingar som begås utanför det nationella territoriet. När det gäller brott som begås utanför det nationella territoriet gäller portugisisk lagstiftning endast när brottet begås av eller mot en juridisk person som har sitt stadgeenliga säte på portugisiskt territorium, oavsett om brottsoffret är en EU-medborgare eller inte.

4. Kan ombudsmannainstitutioner, likabehandlingsorgan eller nationella institut för mänskliga rättigheter stödja offer för företagsrelaterade människorättskränkningar som begåtts av transnationella europeiska företag utanför EU? Kan dessa organisationer utreda mitt fall om jag inte är EU-medborgare och inte bor i EU? Finns det andra offentliga inrättningar (t.ex. arbetsinspektion eller miljöinspektion) i ert land som kan utreda mitt fall? Var kan jag få information om mina rättigheter?

Ombudsmannen, likabehandlingsorgan (kommissariatet för likabehandling i arbetslivet [*Comissão para a Igualdade no Trabalho e no Emprego* - CITE] och kommissariatet för medborgarskap och jämställdhet [*Comissão para a Cidadania e Igualdade de Género* - CIG]), [arbetsinspektionen](#) och [miljöinspektionen](#) kan endast ingripa i utredningar vid överträdelser av nationella lagar på portugisiskt territorium. Det faktum att ett offer för en människorättskränkning som begåtts av ett transnationellt europeiskt företag utanför EU inte är EU-medborgare eller inte bor i EU är irrelevant för om dessa organ ingriper.

5. Är transnationella europeiska företag i ert land skyldiga att inrätta mekanismer för klagomål eller medlingstjänster för kränkningar som orsakats av deras affärsverksamheter? Gäller dessa skyldigheter även kränkningar som ägt rum utanför EU? Vem har ansvaret för att övervaka dessa aktiviteter i ert land? Finns det offentliga rapporter som ger information om hur systemet fungerar?

Det finns ingen rättslig skyldighet att lägga fram sådana rapporter. Inom ramen för OECD:s riktlinjer för multinationella företag tillhandahåller dock den nationella kontaktpunkten för dessa riktlinjer, under samordning av generaldirektoratet för ekonomisk verksamhet (*Direção-Geral das Atividades Económicas* - DGAE) och Portugals byrå för investeringar och utrikeshandel (*Agência para o Investimento e Comércio Externo de Portugal* - AICEP Portugal Global), en plattform för medling och förlikning (utanför domstol) som behandlar klagomål mot företag på grund av påstått bristande efterlevnad av riktlinjerna. Varje enskild person eller organisation som anser att ett multinationellt företags verksamhet är oförenlig med riktlinjerna kan lämna in ett formellt klagomål till den nationella kontaktpunkten i ett av de länder där företaget är verksamt. Mer information finns [här](#), inklusive den nationella kontaktpunktens årsrapporter om genomförandet av OECD:s riktlinjer.

6. Har jag särskilda rättigheter om jag som brottsoffer i en utsatt situation

begär rättslig prövning av företagsrelaterade människorättskränkningar? Kan jag få rättshjälp och i så fall på vilka villkor? Vilka kostnader kommer att täckas av rättshjälpen? Kan jag få rättshjälp på samma villkor om jag inte är EU-medborgare och inte bor i EU?

Enligt artikel 67-A i straffprocesslagen (*Código de Processo Penal*) är

a) "brottsoffer"

i) *en fysisk person som har lidit skada, bland annat fysisk, psykisk, känslomässig eller moralisk skada eller skada på egendom, som direkt orsakats av en handling eller underlåtenhet vid utförandet av ett brott,*

ii) *familjemedlemmar till en person vars död var en direkt följd av ett brott, och som har lidit skada av den personens död,*

b) *"särskilt utsatt brottsoffer" ett brottsoffer som är särskilt utsatt till följd av bland annat ålder, hälsotillstånd eller funktionsnedsättning och det faktum att brottets typ, grad och varaktighet orsakade skada med allvarliga konsekvenser för personens psykiska välbefinnande eller förutsättningar för social integration,*

c) *"familjemedlemmar" brottsoffret make eller sambo, direkta släktingar och syskon samt personer som är ekonomiskt beroende av brottsoffret,*

d) *"barn" en person som är yngre än 18 år.*

En av rättigheterna i brottsoffrets stadga, som godkändes genom lag nr 130/2015 av den 4 september 2015, är rättshjälp, vars rättsliga ram fastställs i lag nr 34/2004 av den 29 juli 2004. Mer information om rättshjälp finns på den europeiska e-juridikportalens relevanta [sida](#).

Senaste uppdatering: 28/05/2025

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.